

Cuntas Leithreasa 2015

Vóta 34

Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 34, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2015 ar thuarastail agus ar speansais Oifig an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, lena n-áirítear deontais d'údaráis áitiúla, deontais agus speansais eile maidir le tithíocht, seirbhísí uisce, scéimeanna ilghnéitheacha, fóirdheontais agus deontais.

Tá comparáid déanta idir toradh an chaiteachais agus na suimeanna a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2015, lena n-áirítear an tsuim den chaiteachas don bhliain a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaithe-i-gcabhair.

Tá barrachas €42.94 milliún dlite le tabhairt suas don Stáitchiste.

Is cuid den chuntas seo an Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta chomh maith leis na nótaí 1 go 6.

An Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a sholáthar chun feidhme agus an cuntas á ullmhú, seachas i gcás an mhéid seo a leanas:

Ceangaltais chaipitil ilbhliantúla

Tugtar tuairisc ar Cheangaltais Chaipitil atá Infhorghníomhaithe le Dlí ag tairseach €12.697 milliún.

Íocaíochtaí do Phobal

Réamhíoctar cistí do Phobal maidir le seachadadh clár áirithe ar bhonn gníomhaireachta. Gearradh an méid iomlán a íocadh do Phobal sa bhliain le hais na bhfo-cheanteideal ábhartha sa bhliain. (Féach Nóta 6.7).

Sócmhainní caipitil

Dímheastar sócmhainní caipitil de réir méid cothrom feadh a saoil fhóna mheasta, ag tosú sa mhí ina gcuirtear an tsócmhainn i seirbhís. Déantar foirgnimh a dhímheas ag 5% in aghaidh na bliana agus ní dhéantar talamh a dhímheas. Déantar mótarfheithiclí a dhímheas ag 20% in aghaidh na bliana thar 5 bliana, déantar gléasra agus innealra a dhímheas ag 10% in aghaidh na bliana thar 10 mbliana agus déantar trealamh radair a dhímheas thar 15 bliana.

Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht maidir le córas um rialú inmheánach airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm go ndéanfaidh an Roinn córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais a choimeád agus a oibriú.

Tugaim faoin bhfreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oireagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní thugann aon chóras um rialú inmheánach airgeadais ach ráthaíocht réasúnta seachas ráthaíocht iomlán go mbíonn sócmhainní cosanta, go mbíonn idirbhearta údaraithe agus taifeadta mar is cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí a chosc nó a aithint go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas um rialú inmheánach airgeadais a choimeád agus déantar an córas agus éifeachtúlacht an chórais a athbhreithniú go rialta.

Ón 23 Samhain 2015 cuirtear feidhm párolla na Roinne ar fáil ar bhonn comhroinnte ag Sheirbhísí Comhroinnte (Vóta 18) agus tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le riachtanais an Chomhaontaithe Bainistithe Seirbhísí idir an Roinn seo agus Sheirbhísí Comhroinnte.

Is é Oifigeach Cuntasaíochta na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an tOifigeach Cuntasaíochta do Vóta 18 agus is é atá freagrach as oibriú na rialuithe laistigh de na hIonaid Seirbhísí Comhroinnte.

Faighim dearbhú faoin gcóras rialaithe i seirbhísí comhroinnte mar a thuairiscítear dom ag an Oifigeach Cuntasaíochta do Sheirbhísí Comhroinnte.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe leis na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm

- sannadh freagrachtaí airgeadais ar an lucht bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe maidir le tuairisciú ar gach leibhéal arna shannadh freagracht maidir le bainistíocht airgeadais
- bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun teipeanna rialaithe suntasacha a thuairisciú agus chun gníomhú ceartaitheach cuí a áirithiú
- tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí a bhaineann leis an gcóras um rialú inmheánach airgeadais.

Rialuithe rialacháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním gur cuireadh creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta ar bun lena n-áirítear leithscaradh dualgas agus córas tarmhigin agus cuntasachta agus, go háirithe

- Go bhfuil córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil ann a ndéanann lucht ardbhainistíochta athbhreithniú air.
- Go ndéanann lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le réamhaisnéisí.
- Go n-oibrítear córas um bainistiú riosca sa Roinn.
- Go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a áirithiú.
- Go bhfuil treoirlínte cuí ar rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal.
- Cinntíonn an Roinn go bhfuiltear ag díriú go cuí ar dhea-chleachtas maidir le ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun a chinntiú go bhfuil na treoirlínte ábhartha go léir á gcomhlíonadh. Chomhlíon an Roinn na treoirlínte seachas i gcás 5 chonradh (os cionn €25,000) arb ionann a luach agus €343,509 (gan CBL a áireamh) a bronnadh gan tairiscint iomaíoch ar chúiseanna eisceachtúla. Chuir an Roinn sonraí faoi na conarthaí eisceachtúla aonuaire seo ar fáil d'Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe mar chuid den tuairisceán bliantúil i ndáil le Ciorclán 40/2002. Baineann na conarthaí seo go príomha le caiteachas ar cheadúnais TF, ar threalamh speisialaithe radair agus ar chonarthaí seirbhísí.

Rioscaí suntasacha airgeadais

Tá aird ag an Roinn i gcónaí ar rioscaí suntasacha airgeadais agus ar rioscaí eile a bhaineann le gnó via Clár Rioscaí na Roinne. Is doiciméad beo é an Clár a choinnítear cothrom le dáta chun aird a thabhairt ar rioscaí nua a aithnítear nó ar athruithe ar rioscaí atá ann cheana féin.

Iniúchadh Inmheánach agus an Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Roinn le pearsanra faoi oiliúint chuí, a oibríonn de réir cairt cheadaithe i scríbhinn. Cuirtear le hobair na feidhme seo le hanailís ar na rioscaí airgeadais os comhair na Roinne agus bunaítear na pleananna bliantúla maidir le hiniúchadh inmheánach, arna gceadú agamsa, ar an anailís seo. Tá sé mar aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chuimsiú, ar bhonn atrátha, thar thréimhse réasúnta. Déanaim féin agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú go tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh. Is deimhin liom go bhfuil nósanna imeachta curtha ar bun chun a áirithiú go ndéanfar tuarascálacha na feidhme iniúchta inmheánaigh a fhiosrú.

John McCarthy

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil

30 Márta 2016

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 34 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 34 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasáochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi m bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar:

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Cuimsíonn iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais sin atá san áireamh sa chuntas agus measúnú maidir le ar comhlíonadh forálacha cuntasáochta na nGnáthamh Airgeadais Phoiblí.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 34 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na taifid chuntasaíochta.

Ag tuairisciú ar ghnóthaí a tháinig chun cinn ó iniúchadh

Tagraíonn Caibidlí 4 agus 5 de mo thuarascáil maidir le cuntais na seirbhísí poiblí le haghaidh 2015 do ghnóthaí áirithe a bhaineann le Vóta 34 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

21 Iúil 2016

Vóta 34 Comhshaol, Pobal agus Rialtas Áitiúil

Cuntas Leithreasa 2015

	2015		2014
	Soláthar measta	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
Caiteachas Cláir			
A Tithíocht	686,708	646,329	594,593
B Seirbhísí uisce	168,601	130,700	36,450
C An comhshaol agus bainistíocht dramhaíola	35,036	30,315	33,184
D Rialtas Áitiúil	269,885	275,096	36,237
E Forbairt phobail agus tuaithe	133,298	124,065	181,640
F Pleanáil	16,357	21,383	18,955
G Met Éireann	19,072	15,410	15,061
Ollchaiteachas	1,328,957	1,243,298	916,120
<i>Asbhain</i>			
H Leithreasáí-i-gcabhair	47,558	45,920	85,607
Glanchaiteachas	1,281,399	1,197,378	830,513

Barrachas le tabhairt suas

Tá barrachas an mhéid arna chur ar fáil thar an méid arna chur i bhfeidhm dlite le tabhairt suas don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir iomlán aon leithreasáí neamhchaite, nó cuid díobh, le haghaidh seirbhísí soláthair caipitil a thabhairt ar aghaidh lena gcaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin.

	2015	2014
	€	€
Barrachas	84,020,997	15,078,353
Tabhairt suas a iarchur	(41,078,000)	—
Barrachas le tabhairt suas	<u>42,942,997</u>	<u>15,078,353</u>

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pána agus liúntais	47,291	46,350	45,786
ii	Taisteal agus cothú	1,465	1,327	1,227
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	1,642	798	974
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	1,284	777	779
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	8,486	6,577	6,126
vi	Speansais áitreabh oifige	1,339	418	512
vii	Seirbhísí comhairliúcháin agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar bheartais	171	27	—
		61,678	56,274	55,404

Nótaí i leith an Chuntais Leithreasa

1 Ráiteas ar an gCostas Oibriúcháin 2015

	2015	2014
	€000	€000
Costas cláir	1,187,024	860,716
Pá	46,350	45,786
Neamhphá	9,924	9,618
Ollchaiteachas	1,243,298	916,120
<i>Asbhain</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	45,920	85,607
Glanchaiteachas	1,197,378	830,513
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Ceannacháin (airgead)	(958)	
Dímheas	1,035	
Cailteanas ar dhiúscairtí	6	
	83	309
Athruithe ar shócmhainní atá á bhforbairt		
Íocaíochtaí airgid	(117)	(295)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(165)	
Méadú ar stoic	158	
	(7)	(3,431)
Caiteachas díreach	1,197,337	827,096
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	19,978	19,059
Cíosanna barúlacha	3,125	3,016
Costas glan cláir	1,220,440	849,171

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá an glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 34 a tabhaíodh in áit eile.

	2015	2014
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncai	m 19	12
Aoisliúntas agus Liúntais Scoir Vóta 12	18,567	17,542
Oifig na nOibreacha Poiblí Vóta 13	1,129	1,296
Vote 18 Shared Services	8	—
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAí	255	209
	<u>19,978</u>	<u>19,059</u>

Léirítear le “m” gur luach measta nó costas cionroinnte atá san fhiigiúr.

2 Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2015

	Nóta	2015 €000	2014 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	3,561	3,649
Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	2.3	549	432
		4,110	4,081
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead	2.4	52,098	596
Stoic	2.5	201	359
Réamhíocaíochtaí		3,455	4,022
Ioncam fabhráithe		5,299	4,117
Iarmhéideanna eile dochair	2.6	1,627	1,804
Iomlán na sócmhainní reatha		62,680	10,898
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhráithe		7,252	7,482
Ioncam iarchurtha		769	109
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.7	12,649	2,712
Glanmhaoiniú dlite ón Státchiste	2.8	41,076	(312)
Iomlán na ndliteanas reatha		61,746	9,991
Glansócmhainní/glandliteanais reatha		934	907
Glansócmhainní		5,044	4,988
Arna léiriú le:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	5,044	4,988
2.1 Cuntas Maoinithe Stáit	Nóta	2015	2014
		€000	€000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		4,988	1,316
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar measta	Cuntas	1,281,399	
Deferred surrender		(41,078)	
Barrachas le tabhairt suas	Cuntas	(42,943)	
Glanvóta		1,197,378	830,513
Caiteachas (airgead) a tabhaíodh in áit eile	1	19,978	19,059
Caiteachas neamhairgid – measchíosanna	1	3,125	3,016
Coigeartuithe ar shócmhainní caipitil	2.2	15	255
Costas glan cláir	1	(1,220,440)	(849,171)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		5,044	4,988

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Gléasra, innealra agus mótarfheithiclí	Trealamh oifige agus IT	Troscán agus feistis	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2015	427	281	24,509	3,510	28,727
Coigeartuithe ^a	—	—	2	3	5
Breiseanna	—	—	928	10	938
Diúscairtí	—	(25)	(462)	(34)	(521)
Aistrithe chuig Ranna eile ^b	—	—	(43)	—	(43)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2015	427	256	24,934	3,489	29,106
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2015	24	213	21,858	2,983	25,078
Coigeartuithe ^a	—	—	(11)	1	(10)
Dímheas don bhliain	—	21	889	125	1,035
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(25)	(460)	(30)	(515)
Aistrithe chuig Ranna eile ^b	—	—	(43)	—	(43)
Dímheas carnach amhail an 31 Nollaig 2015	24	209	22,233	3,079	25,545
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2015^b	403	47	2,701	410	3,561
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2014	403	68	2,651	527	3,649

^a D'fhonn an luacháil sócmhainní ba chruinne a léiriú, b'éigean coigeartuithe a dhéanamh ar chostas nó ar luacháil ollsócmhainní an 1 Eanáir 2015, agus ar an dímheas carntha an 1 Eanáir 2015 maidir le troscán arna sholáthar ag Oifig na nOibreacha Poiblí do na hoifigí díláraithe ar Bhóthar Newtown, Loch Garman, a chur leis, crua-earraí TF a caipitíodh go mícheart a bhaint agus crua-earraí TF a ceannaíodh i mbliain roimhe sin ach nár cuireadh ar an gclár sócmhainní a chur leis.

^b Baineann na sócmhainní a aistríodh le ceadúnais iarratais don Chóras Bainistithe Airgeadais Oracle chuig an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus le trealamh oifige a aistríodh go dtí an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta.

^c Cuireann an Roinn roinnt seirbhísí cóiríochta agus TFC ar fáil don Rannán Oidhreachta sa Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Déantar na sócmhainní caipitil arna gceannach ag an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil suas go 31 Nollaig 2012 agus a úsáideadh chun na seirbhísí sin a sholáthar a thaifeadadh ar an gclár sócmhainní. Cuireadh tús le próiseas a bhain le haistriú féideartha na sócmhainní sin chuig an Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta in 2014. Tá sé beartaithe go gcuirfeadh sceideal de na Sócmhainní Oidhreachta TFC go léir a bhainistítear thar ceann na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta, ar fáil don Roinn faoi lár 2016.

2.3 Sócmhainní Caipitil atá á bhForbairt

amhail an 31 Nollaig	€000
Suimeanna tugtha ar aghaidh amhail an 1 Eanáir 2015	432
Coigeartú na bliana roimhe	117
Aistrithe chuig an gclár sócmhainní	—
larmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	<u>549</u>

2.4 Banc agus Airgead

amhail an 31 Nollaig	2015 €000	2014 €000
larmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta	51,970	(1,109)
larmhéid agus airgead tirim sa chuntas bainc tráchtála	128	1,705
	<u>52,098</u>	<u>596</u>

2.5 Stoic

amhail an 31 Nollaig	2015 €000	2014 €000
Ábhair inchaite mheitéareolaíochta	98	255
Ábhar inchaite IT	43	45
Stáiseanóireacht	48	42
Ábhair ghlantacháin	2	2
Eile	10	15
	<u>201</u>	<u>359</u>

2.6 Irmhéideanna Eile Dochair

amhail an 31 Nollaig	2015 €000	2014 €000
Costais tuarastail in-fhorchúitithe	310	422
Scéim pas taistil in-fhorchúitithe	158	94
Costais taistil in-fhorchúitithe	24	81
Óinchestí	5	8
Míreanna eile dochair atá ar fionraí	1,130	1,199
	<u>1,627</u>	<u>1,804</u>

2.7 Iarmhéideanna Eile Creidmheasa	2015	2014
amhail an 31 Nollaig	€000	€000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	1,148	793
Ranníocaíochtaí pinsin	167	284
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasta	411	274
Cáin Bhreisluacha	139	192
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhísí Gairmiúla	36	35
	<hr/>	<hr/>
	1,901	1,578
Asbhaintí den phárolla atá á gcoinneáil ar fionraí	389	284
Ciste Forbartha Uirbí	9,616	—
Míreanna eile creidmheasa fionraí	743	850
	<hr/>	<hr/>
	12,649	2,712
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2.8 An glanchistiú Státchiste atá le híoc	2015	2014
amhail an 31 Nollaig	€000	€000
Barrachas le tabhairt suas	42,943	15,078
Tabhairt suas a iarchur	41,078	—
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(42,945)	(15,390)
An glanchistiú Státchiste atá le híoc	<hr/>	<hr/>
	41,076	(312)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Arna léiriú le:**Féichiúnaithe**

Banc agus airgead	52,098	596
Iarmhéideanna dochair: fionraí	1,627	1,804
	<hr/>	<hr/>
	53,725	2,400

Creidiúnaithe

Dlite don Stát	(1,901)	(1,578)
Iarmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(10,748)	(1,134)
	<hr/>	<hr/>
	(12,649)	(2,712)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	41,076	(312)

2.9 Dlíteanais Aibithe	2015	2014
amhail an 31 Nollaig	€000	€000

Meastachán ar dhlíteanais aibithe nár urscaoileadh amhail an 31 Nollaig	31	2
---	----	---

2.10 Ceangaltais	2015	2014
amhail an 31 Nollaig	€000	€000

(a) Ceangaltais dhomhanda

(i) Fotheidil soláthair	—	—
(ii) Fotheidil deontais	1,161,075	431,084
	<u>1,161,075</u>	<u>431,084</u>

(B) Ceangaltais chaipitil ilbhliantúla

(Tionscadail lena mbaineann costas €12,697,380 nó níos mó)

1 Clár Uisce Tuaithe	Caiteachas carnach anuas go dtí an 31 Nollaig 2014	Caiteachas 2015	Blianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán measta i saolré an tionscadail 2015	Caiteachas iomlán measta i saolré an tionscadail 2014
Tionscadal	€000	€000	€000	€000	€000
Beart DBO na Gaillimhe, Uimh. 2 ¹	18,295	503	172	18,970	18,766
2 Tionscadail Tithíochta	Caiteachas carnach anuas go dtí an 31 Nollaig 2014	Caiteachas	Blianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán measta i saolré an tionscadail 2015	Caiteachas iomlán measta i saolré an tionscadail 2014
Tionscadail Tógála	€000	€000	€000	€000	€000
Baile Uí Fhoirtcheirn, Céim B1, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24	30,819	—	1,069	31,888	30,819
Sráid an Phiarsaigh, an Naigín, Co. Átha Cliath	16,424	—	53	16,477	16,477
Athchóiriú ar Halla na Prióireachta, Domhnach Míde, Baile Átha Cliath 3 2	4,045	7,991	24,864	36,900	6,471
Bun Raite (Céim 1C), An Chúlóg, Cathair Bhaile Átha Cliath ³	—	—	13,540	13,540	—
Lána Chill Bhríde, Bré, Co. Chill Mhantáin ³	—	—	14,700	14,700	—
Iomlán	51,288	7,991	54,226	113,505	53,767

¹ Liosta den chaiteachas carnach go dtí deireadh mhí na Nollag 2014, athbhreithnithe ó 2014² Curtha as an áireamh i gcuntas 2014 mar bhí costas measta na scéime faoi €12.7 milliún.³ Tionscadal nua ar cuireadh tús leis i 2015

	Caiteachas carnach anuas go dtí an 31 Nollaig 2014	Caiteachas 2015	Blianta ina dhiaidh sin	Caiteachas iomlán measta i saolré an tionscadail 2015	Caiteacha s iomlán measta i saolré an tionscadail 2014
	€000	€000	€000	€000	€000
Tithíocht Dheonach					
Respond, Achadh an Tobair, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24	22,681	—	1,175	23,856	23,699
An Cumann Caitliceach um Chúnamh Tithíochta, Áras an Athar Uí Scolaidhe, Sráid Grenville, Baile Átha Cliath 1	16,388	—	555	16,943	16,943
lomlán	39,069	—	1,730	40,799	40,642
Tionscadail Athbheochana	€000	€000	€000	€000	€000
An Gleann, Céim 2, Cathair Chorcaí	12,776	—	3,500	16,276	12,832
Áras na Saoirse, Cathair Bhaile Átha Cliath	13,231	—	338	13,569	13,569
Athbheochan Árasáin Bhaile Munna	761,286	2,845	2,000	766,131	765,398
Eastát Mhichíl, Cathair Bhaile Átha Cliath	18,709	4,000	—	22,709	19,533
lomlán	806,002	6,845	5,838	818,685	811,332

Athruithe suntasachbliain i ndiaidh bliana

Tugtar maoiniú thíos i gcás inar tháinig méadú os cionn €500,000 idir 2014 agus 2015 ar cheangaltais ilbhliantúla.

Tionscadal	Méadú iomlán ar an gcostas in 2015 €000	Míniú
Baile Uí Fhoirtcheim, Céim B1, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24	1,069	Bhí ardú mar gheall ar bhuiséad leasaithe i ndiaidh athbhreithniú ag an gcéim cuntasaióchta deiridh tar éis socrú achrainn chonartha.
Athchóiriú ar Halla na Príóireachta, Domhnach Míde, Baile Átha Cliath 3	30,429	Tá an méadú mar gheall ar fhorbairt agus fhaomhadh an tionscadail seo ar bhonn céimnithe. Ag deireadh 2014 níor faomhadh ach na céimeanna luatha. Táthar fós ag forbairt agus ag faomhadh an tionscadail seo i gcéimeanna; faomhadh céimeanna a haon - a cúig ag 31 Nollaig 2015. Táthar ag súil leis go bhfaomhfar céimeanna a sé agus a seacht i 2016.
Glen Céim 2, Cathair Chorcaí	3,444	Bhí an t-ardú ann mar gheall ar bhuiséad athbhreithnithe i ndiaidh díospóid conartha a bheith réitithe.

Tionscadal	Méadú iomlán ar an gcostas in 2015 €000	Míniú
Athbheochan Árasáin Bhaile Munna	733	Bhí méadú ann de níos lú ná 1% i gcostas an tionscadail ag an gcéim dheiridh chuntais mar gheall ar ghnáthchomhathruithe idir caiteachas buiséadaithe agus iarbhír.
Eastát Naomh Mhichíl, Cathair Bhaile Átha Cliath	3,176	Bhí ardú sa chuntas deiridh mar gheall ar éagsúlachtaí sa chéad chonradh agus táillí gairmiúla breise a bhain leis an tionscadal a chur i bhfeidhm.

2.11 Feabhsúchán Talún

Go carnach, go dtí 31 Nollaig 2015, caitheadh €126.487 milliún ón Vóta agus ón gCiste Comhshaoil ar 51 suíomh líonadh talún a fheabhsú (€73.655 milliún ón Vóta agus €52.832 milliún ón gCiste Comhshaoil). Táthar ag súil le €13.180 milliún a chaitheamh ar fheabhsú na suíomh 15 in 2016, an líonadh talún i mBaile Chairdif, Co. Chill Dara, an tionscadal is suntasaí díobh. Beifear ar an eolas faoin méid cruinn maoinithe a bheidh de dhíth nuair a thabharfar soláthar ag an leibhéal údaráis áitiúil chun críche.

3 Caiteachas Clár de réir Fotheidil

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
A	Tithíocht			
A.1	Riarachán - pá	8,550	8,218	7,728
A.2	Riarachán - neamhphá	1,934	1,533	1,470
A.3	Tithíocht údaráis áitiúil	354,385	303,261	257,288
A.4	Tithíocht dheonach agus comharthithíocht	114,537	106,718	101,201
A.5	Cuimsiú sóisialta	61,458	73,783	57,414
A.6	Athbheochan eastát - feabhsuithe tithíochta sóisialta	99,830	106,580	120,944
A.7	Deontais tithíochta príobháidí	24,090	25,028	37,076
A.8	Fóirdheontais agus liúntais	4,679	3,822	5,611
A.9	Seirbhísí eile	17,245	17,386	5,861
		686,708	646,329	594,593

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár A €40.38 milliún níos ísle ná mar a cuireadh ar fáil. Tá roinnt mhaith den choigilteas sin tugtha ar aghaidh chuig cláir Tithíochta in 2016. Bhí an caiteachas níos ísle ná mar a bhí súil leis mar gheall ar na nithe seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Tithíocht Údarás Áitiúil	51,124	Rinneadh coigilteas na €25.8 milliún mar gheall, go príomha, ar cúlchistí na Scéime Cóiríochta Cíos a bheith á úsáid ag údaráis áitiúla agus éileamh níos ísle ná mar a bhí súil leis ar an tionscnamh léasachta fadtéarmach. Rinneadh coigilteas eile na €17.6 milliún mar gheall ar athrangú chaiteachas ar réadmhaoin folamh a chur ar ais in úsáid tháirgiúil, A.6 (Athnuachan eastáit –feabhsúcháin tithíochta sóisialta). Rinneadh coigilteas eile na €7.6 milliún mar gheall ar an scéim Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (HAP) a bheith á chur i bhfeidhm níos moille ná mar a bhí súil leis sa chéad leath de 2015.
Tithíocht dheonach agus & comharthithíocht	7,819	Bhí caiteachas níos ísle ná mar a bhí súil leis ar an Scéim Cúnaimh Caipitil mar gheall nach ndearnadh an dul chun cinn a rabhtas ag súil leis ar thionscadail. Bhí líon níos airde éileamh ná mar a bhí súil leis curtha isteach ag údaráis áitiúla ar an Scéim Iasachtaí Caipitil agus Fóirdheontas.
Uilechuimsiú eacht shóisialta	(12,325)	Rinneadh caiteachas breise mar gheall ar éilimh a bhí ag dul i méid ar sheirbhísí do dhaoine gan dídean agus ar chostais tacaíochta breise i ndáil le seirbhísí cóiríochta don lucht siúil.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Athnuachan eastáit – feabhsúcháin ar thithíocht shóisialta	(6,750)	Rinneadh caiteachas breise ar thuairim is 2,700 aonad tithíochta sóisialta a chur i riocht úsáid arís i gcomparáid leis an 1,000 aonad a bhí súil leis.
Fóirdheontais agus liúntais	857	Bhí caiteachas níos ísle ná mar a bhí súil leis mar gheall ar an laghdú ar an líon iarratas faoin scéim liúntais morgáiste agus na scéimeanna úinéireachta comhroinnte agus tithíochta inacmhainne.

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B Seirbhísí Uisce				
B.1 Riarachán – pá		5,442	4,824	5,097
B.2 Riarachán - neamhphá		1,175	973	929
B.3 Clár infheistíochta seirbhísí uisce		11,000	13,589	13,947
B.4 Clár uisce tuaithe		17,535	16,881	16,005
B.5 Imeall trá		3,415	110	472
B.6 Deontas Caomhnaithe Uisce		130,000	94,323	—
B.7 Seirbhísí eile		34	—	—
		168,601	130,700	36,450

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €37.90 milliún ní b'ísle ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Clár cáilíochta uisce	(2,589)	Bhí an caiteachas a bhain le prótacail oscailte bóithre a thabhaigh údarais áitiúla i ndáil le clár méadraithe Uisce Éireann níos mó ná mar a bhí súil leis.
Urthrá	3,305	Bhí caiteachas i ndáil le costais dhlíthiúla, luachálacha agus teagmhais níos lú ná mar a bhí súil leis.
Deontas caomhnaithe uisce	35,677	Is scéim a bhíonn faoi réir ag éileamh é an Deontas Caomhnaithe Uisce agus rinneadh coigilteas mar gheall ar líon iarratas níos lú ná mar a bhí súil leis.

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
C	An Comhshaol agus Bainistíocht Dramhaíola			
C.1	Riarachán - pá	5,932	5,481	5,736
C.2	Riarachán - neamhphá	1,844	1,671	1,609
C.3	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil	18,713	18,646	15,738
C.4	Beartas Comhshaoil Radaíochta	—	—	2,398
C.5	An Ciste Carbóin	—	—	—
C.6	Ceangaltais idimáisiúnta ar athrú aeráide	—	—	—
C.7	Leigheas líonadh talún	8,500	4,506	7,673
C.8	Seirbhísí eile	47	11	30
		35,036	30,315	33,184

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár C €4.72 milliún ní b'isle ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Feabhsú líonadh talún	3,994	Rinneadh coigilteas mar gheall nach ndearnadh dul chun cinn chomh tapa agus a bhí súil leis ar an bhfeabhsú líonadh talún i mBaile Chairdíf, Co. Chill Dara, agus ar thionscadail eile mar réamh-mheasta.

	2015		2014
	Soláthar measta	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
D Rialtas Áitiúil			
D.1 Riarachán – pá	8,757	7,925	7,995
D.2 Riarachán – neamhphá	2,004	1,703	1,681
D.3 An Ciste Rialtais Áitiúil	233,100	241,100	—
D.4 Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála	8,792	6,574	7,460
D.5 Seirbhís cartlainne agus leabharlainne údaráis áitiúil	2,400	2,597	2,199
D.6 Toghchóras	2,585	1,138	235
D.7 Seirbhísí eile	12,247	14,059	16,667
	269,885	275,096	36,237

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár D €5.21 milliún ní b'isle ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Ciste Rialtais Áitiúil	(8,000)	Rinneadh caiteachas breise ar thacú le húdaráis áitiúla freagra a thabhairt ar an diantuille a tharla i mí na Nollag 2015.
Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála	2,218	Rinneadh coigilteas mar gheall ar an gcaiteachas ar an tionscadal Comhsholáthar Fearas Dóiteáin agus mar gheall nach ndearnadh dul chun cinn chomh tapa agus a bhí súil leis ar roinnt tionscadal eile.
Seirbhís cartlainne agus leabharlainne údaráis áitiúil	(197)	Rinneadh caiteachas breise chun íocaíochtaí aisghabhála léasa leabharlann níos mó ná mar a bhí súil leo a dhéanamh le húdaráis áitiúla.
Saincheadúnas	1,447	D'eascair an coigilteas ós rud é gur urraigh an Roinn níos lú reifreann i 2015 ná mar a bhíodhas ag súil leis.
Seirbhísí Eile	(1,812)	Rinneadh caiteachas breise mar gheall go príomha ar chostais eisceachtúla a bhí ar údaráis áitiúla maidir le bonneagar turasoireachta, piaraí, cuanta agus áiseanna áirithe eile i ndiaidh damáiste ó stoirmeacha ag tús 2014. €11.73 milliún a bhí sa chaiteachas iomlán a bhain le damáiste stoirme sa bhliain. Tá deireadh anois leis an maoiniú do dhamáiste stoirme a tharla ag tús 2014.

	Soláthar measta	2015 Toradh	2014 Toradh
	€000	€000	€000
E Forbairt Phobail agus Tuaithe			
E.1 Riarachán - pá	4,661	6,249	6,088
E.2 Riarachán - neamhphá	663	680	668
E.3 Tacaíochtaí don earnáil phobail agus dheonach (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	12,624	10,794	10,184
E.4 Cláir forbartha áitiúla agus pobail (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	45,407	45,134	47,971
E.5 RAPID	500	317	170
E.6 Beartha na gCuntas Díomhaoin	6,726	3,346	2,342
E.7 Coimisiún Forbartha an Iarthair	1,488	1,283	1,413
E.8 Scéimeanna náisiúnta forbartha tuaithe	3,816	3,945	5,182
E.9 LEADAR – fochlár geilleagar tuaithe 2007-2013	45,000	35,268	92,358
E.10 An Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	11,174	16,129	12,445
E.11 Clár INTERREG	511	227	2,149
E.12 Comórtas na mBailte Slachtmhara (nóta 6.6)	1	1	1
E.13 Sábháilteacht Uisce na hÉireann	657	657	657
E.14 Seirbhísí eile	70	35	12
	133,298	124,065	181,640

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár E €9.23 milliún ní b'isle ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Riarachán - pá	(1,588)	Measadh an leithdháileadh buiséid don chlár seo faoi bhuiséadú feidhmíochta faoina luach de bharr athruithe riaracháin ar an Rannán Pobail agus Forbartha Tuaithe. Déantar sin a fhritháireamh ag coigilteas pá i réimsí cláir eile. Tríd is tríd, rinneadh coigilteas pá €0.941 milliún ar fud na Roinne.
Tacaíochtaí don earnáil pobail agus deonach	1,830	Rinneadh coigilteas €1 milliún mar gheall ar mhoill ar na socrúithe a bhunú maidir le Ciste Iomarcaíochta don Earnáil Phobail a chur i bhfeidhm. Rinneadh coigilteas freisin mar gheall gur thóg sé níos mó ama ná mar a bhí súil leis bainistiú agus riar na scéime Foláireamh na Seanóirí a aistriú chuig an scéim Pobal.
RAPID	183	Rinneadh coigilteas mar gheall go raibh caiteachas ag comhlachtaí poiblí eile a bhí le cómhaoiniú faoin scéim níos ísle ná mar a bhí súil leis.
Beartha maidir le Cuntais Dhíomhaoin	3,380	Rinneadh coigilteas mar gheall go raibh tarraingt aníos maoinithe do thionscadail áirithe níos ísle ná mar a bhí súil leis. Rinneadh coigilteas breise mar gheall ar an moill maidir leis an Tionscnamh Geata agus leis an Tionscnamh Fostaíochta don Ógra.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Coimisiún Forbartha an Iarthair	205	Rinneadh coigilteas mar gheall, go príomha, ar fholúntais foirne nár líonadh agus ar chostais a bhain le pinsin a bhí níos ísle ná mar a bhí súil leis.
LEADER – fochlár geilleagair tuaithe	9,732	Rinneadh coigilteas mar gheall, go príomha, gur cuireadh moill ar leathadh amach an Chláir Forbartha Tuaithe 2014-2020 mar nár cheadaigh an Coimisiún Eorpach an clár oibríochta go dtí Bealtaine 2015.
An Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	(4,955)	Bhí maoiniú breise de dhíth chun freastal ar éilimh sular dúnadh Clár III um Shíocháin.
An Clár INTERREG	284	Rinneadh coigilteas mar gheall ar líon éileamh deiridh ar thionscadail faoi bhearta Comhshaoil agus Pobail an Chláir INTERREG (IV) a bhí níos ísle ná mar a bhí súil leis.

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
F	Pleanáil			
F.1	Riarachán - pá	1,552	1,506	1,257
F.2	Riarachán - neamhphá	92	101	85
F.3	An Bord Pleanála	13,558	15,036	12,250
F.4	An Binse Pleanála	1,045	4,740	5,326
F.5	Seirbhísí eile	110	—	37
		16,357	21,383	18,955

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár F €5.03 milliún níos mó ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
An Bord Pleanála	(1,478)	Bhí maoiniú breise de dhíth chun costais dhlíthiúla a íoc i ndiaidh bearta nua a bheith tugtha isteach ag an Aontas Eorpach.
An Binse Pleanála	(3,695)	Bhí maoiniú breise de dhíth chun costais dhlíthiúla tríú páirtí a íoc ag eascairt as obair an Bhinse Pleanála.
Seirbhísí eile	110	Bhí an caiteachas ar sheirbhísí dlíthiúla níos lú ná mar a bhí súil leis mar gheall ar leibhéal níos ísle gníomhaíochta.

		2015		2014
		Soláthar measta	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
G	Met Éireann			
G.1	Riarachán - pá	12,397	12,147	11,885
G.2	Riarachán - neamhphá	6,675	3,263	3,176
		19,072	15,410	15,061

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an caiteachas i ndáil le Clár G €3.66 milliún ní b'isle ná mar a foráladh dó. Tharla sé seo go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Riarachán – neamhphá	3,412	Tharla coigilteas mar gheall nach ndearnadh dul chun cinn chomh tapa agus a bhí súil leis ar an Tionscadal Uathoibríthe agus Nuachóirithe Eitlíochta (AMAP).

4 Fáltais

4.1 Leithreasáí i gCabhair	2015		2014
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1. Táillí iniúchta ag údaráis áitiúla, srl., chun a gcuid cuntas a iniúchadh	1,830	2,506	2,169
2. Fáltais ón gCiste Árachais Shóisialaigh i leith áitreabh atá in úsáid i ndáil le hÁrachas Sóisialach [an tAcht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú) 2005]	741	741	741
3. Fáltais Met Éireann	9,300	9,242	9,507
4. Fáltais Ilghnéitheacha	250	836	314
5. Fáltais Imeall Trá	2,000	2,163	1,418
6. An Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	13,311	9,973	9,669
7. Cuntais Dhíomhaoine – riarachán	750	750	400
8. Cuntais Dhíomhaoine – caiteachas cláir	5,976	2,595	1,942
9. Leader – Fochlár geilleagar tuaithe 2007-2013	8,100	11,450	53,790
10. Fáltais ó laghdú a bhaineann le pinsin ar luach saothair seirbhíse poiblí	5,300	5,664	5,657
Iomlán	47,558	45,920	85,607

Athruithe suntasacha

Tugtar míniú thíos maidir le gach teideal ina raibh an toradh a bhain leis breis is €100,000 níos mó ná an tsuim a soláthraíodh agus breis is 5% amach ón tsuim a soláthraíodh.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
Táillí iniúchta ag údaráis áitiúla, etc., as iniúchadh ar a gcuntais iniúchta	(676)	Eisítear éilimh ar tháillí iniúchta ar bhonn leanúnach de réir mar a thugtar iniúchtaí chun críche. Bhí an t-ioncam níos airde ná mar a bhí súil leis de bharr go bhfuarthas táillí a bhí amuigh.
Fáltais ilghnéitheacha	(586)	Fuarthas réamh-íocaíocht ón AE maidir le glacadh leis an gClár um Infhostaitheacht, Cuimsiú agus Foghlaim (PEIL) 2014-2020 faoin CSE.
Fáltais urthrá	(163)	Bíonn sé deacair fáltais urthrá a thuar go hiontaofa agus bhí siad níos airde ná mar a bhí súil leo.
An Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	3,338	Fuarthais fáltais a bhí níos ísle ná mar a bhíodhas ag súil leis ó chistí AE mar gheall ar iarmhairt fachtóirí éagsúla, leithéidí an luainiú sa ráta malairte euro/punt steirling agus moill ag tionscadal i gcur faoi bhráid caiteachais iarbhír dheimhnithe, rud a chuaigh i bhfeidhm ar mhéid agus ar uainiú na n-íocaíochtaí.
Cuntais dhíomhaoine - caiteachas cláir	3,381	Baineann an fáltas seo le haisghabháil ó Chiste Cuntas Díomhaoine an chaiteachais chláir a eascraíonn faoi E.6 (Bearta do chuntais dhíomhaoine). Bhí an caiteachas ó E.6 ná mar a bhíodhas ag súil leis i 2015 mar gheall ar tharraingt anuas maoinithe ag tionscadail áirithe a bhí níos ísle ná mar a bhíodhas ag coinne leis. D'eascair tuilleadh coigiltis mar gheall ar mhoill i dtaca le cur i bhfeidhm an Tionscnaimh Thairsí.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná a foráladh €000	Míniú
LEADER - caiteachas cláir ar an ngeilleagar tuaithe	(3,350)	D'eascair na fáltais a bhí níos mó ná mar a bhíothas ag súil leis mar gheall ar athbhreithniú phlean airgeadais an chláir i 2015 ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.
Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsean ar luach saothair sheirbhíse poiblí	(364)	D'eascair an méadú mar gheall ar iontógáil asbhaintí a bhaineann le pinsin a bhí níos mó ná mar a measadh ó fhoireann sa Roinn agus sna gníomhaireachtaí stáit faoina sainchúram.

4.2 Fáltais bhreise le híoc leis an Státhiste

	2015 €000	2014 €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	—	—
Scéim trádála astaíochtaí ^a	52,183	39,597
Fáltais ón gCiste Hatherton ón Ghníomhaireacht Náisiúnta Foirgníochta	1,000	—
Aisíocaíocht ón mBanc Domhanda/ ón mBanc Eorpach Infheistíochta	710	—
Íocaíocht faoin Acht um Réiteach Piríte 2013	484	—
Fuascailt tionscadal arna mhaoiniú faoin Scéim Dheonach Chúnaimh um Chaipiteal Tithíochta	196	22
Aisíocaíocht ó Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	117	—
Ranníocaíochtaí pinsin an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe Príobháideacha	33	33
Fáltais ó dhíol réadmhaoine	—	21
Tabhairt suas dheonach an phá	—	4
Aistriú chuig an Státhiste	(54,723)	(39,677)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	—	—

^a Tar éis thús an tríú tréimhse trádála in 2013, déanfar an príomhbhealach chun liúntais charbóin a leithdháileadh faoi Scéim Trádála Astaíochtaí an AE de cheantáil de réir a chéile. Tá Éire, i gcomhar le ballstáit eile, rannpháirteach i saoráid láraithe ceantála an AE trína ndéantar na liúntais a cheantáil ar an margadh oscailte. I ndiaidh na ceantanna a thabhairt chun críche, leithdháiltear na fáltais ar na ballstáit lena mbaineann. Ceapadh an GCC mar Cheantálaí Trádála Astaíochtaí an AE d'Éirinn. Choinnigh an GCC €1,279,531 de na fáltais astaíochta in 2015 as na feidhmeanna rialála agus riaracháin seo a dhéanamh do scéim ag teacht le faomhadh ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. €53,462,360 a bhí sna oll-fháltais trádála astaíochta 2015 sular asbhaineadh costais GCC.

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

	2015	2014
Líon foirne ag deireadh na bliana (comhionann le fostaithe lánaimseartha)		
Roinn	721	721
Gníomhaireachtaí	681	678
	<u>1,402</u>	<u>1,399</u>

Áirítear leis an líon foirne i ngníomhaireachtaí na Roinne ag deireadh na bliana roinnt gníomhaireachtaí neamh-thráchtála stáit nach bhfaigheann maoiniú go díreach ón Státhchiste.

	2015	2014
	€000	€000
Pá	41,532	41,146
Liúntais le haghaidh ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	315	329
Liúntais eile	1,745	1,748
Ragobair	442	422
ÁSPC an Fhostóra	2,497	2,387
Pá iomlán	<u>46,531</u>	<u>46,032</u>

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragoibre ^a

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht Aonair	Uasíocaíocht Aonair
			2015	2014
			€	€
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	61	7	18,313	17,602
Liúntais eile	144	78	25,759	20,867
Ragobair	95	15	20,347	20,285
Líon na ndaoine a fuair luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	74	66	41,326	40,089

^a Baineann na sonraí pá, liúntais agus luacha saothair eile thuasluaite le foireann na Roinne a íocadh go díreach ón Vóta faoi chlár A go G. Tá faisnéis mhionsonraithe maidir le líon agus pá na bhfostaithe i gcás ghníomhaireachtaí na Roinne ar fáil ó na tuarascálacha bliantúla iomchuí nó go díreach ó na gníomhaireachtaí atá i gceist.

5.2 Socruithe Eile maidir le Luach Saothair

Athfhostaíodh cúigear státseirbhíseach ar scor a bhí ag fáil pinsean státseirbhíse ar bhonn táille ag costas €95,362 san iomlán. Laghdaíodh a bpinsin i ngach cás.

5.3 Ró-íocaíochtaí párolla

€16,476 a bhí i ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana (12 chás) (2014 €16,837, 29 gcás). Tá pleananna téarnaimh i bhfeidhm do cheithre cinn de na cásanna seo agus tá an Roinn i mbun cur i bhfeidhm pleananna téarnaimh do na cásanna eile.

6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón AE

Áirítear ar an toradh a léirítear i bhfocheanteidil A.6, E.10 agus E.11 íocaíochtaí i ndáil le gníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú ag Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa. Áirítear ar an toradh a léirítear i bhfocheanteideal E.4 íocaíochtaí i ndáil le gníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú ag Ciste Sóisialta na hEorpa. Áirítear ar an toradh a léirítear i bhfocheanteidil E.9 íocaíochtaí i ndáil le gníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú ag an gCiste Eorpaigh Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe. Mar seo a leanas a bhí meastacháin maidir le cistiú agus toradh ón AE, bunaithe ar chaiteachas agus ar rátaí cómhaoinithe.

Fotheideal	Cur Síos	2015		2014
		Meastachán	Toradh	Toradh
			€000	€000
A.6	Athnuachan eastáit – feabhsúcháin tithíochta sóisialta	5,741	5,741	—
E.4	Forbairt pobail & áitiúil agus uillechuimsitheacht shóisialta & Clár Gníomhachtúcháin pobail (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,000	3,834	—
E.9	LEADER – An Fo-chlár Geilleagar Tuaithe	34,950	28,487	78,504
E.10	An Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	6,035	8,790	6,783
E.11	An Clár INTERREG	308	170	1,611
		<u>51,034</u>	<u>47,022</u>	<u>86,898</u>

6.2 Coistí agus Coimisiúin

	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach anuas go deireadh 2015 €000	2015 Toradh €000	2014 Toradh €000
Binse Fiosrúcháin ar Nithe agus Íocaíochtaí áirithe Pleanála	1997	116,020	4,740	5,326

Beidh tuilleadh íocaíochtaí a bhaineann leis an mBinse Fiosrúcháin ar Nithe agus Íocaíochtaí áirithe Pleanála le hóc. Ní féidir costais deiridh a chinneadh go dtí go gcinneadh costais dlí tríú páirtí i leith na tréimhse ó 2002. B'ionann an caiteachas go deireadh na bliana 2015 agus €116 milliún. Ar bhonn meastachán binse agus ar bhonn caiteachais go deireadh na bliana 2015, d'fhéadfadh costais bhreise €43 milliún teacht aníos, a bhaineann go príomha le hionadaíocht dhlíthiúil tríú páirtí.

6.3 Maoiniú ón gCrannchur Náisiúnta

Fothei deal	Cur Síos	2015		2014
		Meastachán €000	Toradh €000	Toradh €000
A.4	Tithíocht dheonach agus comharthíocht	737	200	764
A.7	Deontais tithíochta príobháidí	4,150	4,150	5,570
E.3	Tacaíochtaí don earnáil phobail agus dheonach (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	7,750	6,881	6,029
E.4	Cláir forbartha áitiúla agus pobail (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,024	4,569	5,347
		<u>16,661</u>	<u>15,800</u>	<u>17,710</u>

Tá sonraí ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne ag:

<https://www.housing.gov.ie/corporate/finance/national-lottery-funding/national-lottery-funding>

6.4 Costais Dí

	An Líon Cásanna	Cúiteamh dáfa €000	Costais Dhlíthiúla dáfa €000	2015	2014
				Iomlán	Iomlán
				€000	€000
Éilimh ó fhostaithe an Vóta	—	—	—	—	—
Éilimh ó eagraíocht aí/ daoine seachtracha	7	2,894	396	3,290	310
		2,894	396	3,290	310

Rinneadh íocaíocht €2,904,332 a bhí comhdhéanta de chúiteamh agus costais dhlíthiúla, i ndiaidh bhreithiúnas san Ard-Chúirt i ndáil le socrú malartaithe talún le cuideachta tógála tithe faoin tionscnamh tithíochta inacmhainne ag teacht le faomhadh ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

6.5 Dlíteanas Teagmhasach

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí ar feitheamh a d'fhéadfadh dliteanas a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá méid nó uainiú iarbhair na ndlíteanas ionchasach neamhchinnte.

6.6 Maoiniú do Bhailte Slachtmhara

Sa bhreis ar airgead vótáilte (€1,000 - fo-mhírcheann E.12), rinneadh urraíocht €493,898 a riar agus a chaitheamh ar Chomórtas na mBailte Slachtmhara trí chuntas fionraí vóta.

6.7 Íocaíochtaí le Pobal

De réir beartas cuntasáíochta na Roinne, gearradh an méid iomlán a íocadh le Pobal sa bhliain (€21.993 milliún) chuig na focheanteidil ábhartha mar a leagtar amach thíos.

Focheanteideal	Tuirisc	2015	2014
		€000	€000
E.3	Tacaíochtaí don earnáil phobail agus dheonach (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,764	1,934
E.4	Forbairt pobail & áitiúil agus uilechuimsitheacht shóisialta & Clár Gníomhachtúcháin pobail (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	13,130	42,520
E.6	Bearta Cuntais Dhíomhaoinne	2,379	764
E.9	LEADER – fochlár geilleagair tuaithe	1,720	196
		21,993	45,414

An 31 Nollaig 2015, bhí larmhéideanna €3.20 milliún fabhráithe ag Pobal i ndáil le clár a chuireann sé i bhfeidhm don Roinn (2014: €2.56 milliún).

6.8 Géilleadh Iarchurtha

Faoi fhorálacha Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, tugadh leithdháileadh neamhchaite €41,078,000 i ndáil leis na gnéithe caipitil de na focheannteidil A.4, A.9, B.7, C.3 agus C.6 ar aghaidh go 2016.

6.9 Díscríobh

Fuarthas ceadú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chun €72,101 a dhíscríobh faoin gClár um Shíocháin agus Athmhuintearas 2007 – 2013.